

indrer, at min juridiske Manuduktør Julius Lassen, den senere Professor, ved en bestemt Lejlighed, hvor han var mindre tilfreds med den Iver, vi vordende Kandidater udviste for vore Studier, bestemt paa lagde os, netop under Paaberaabelse af denne Plakat af 1821, at læse saa flittigt, at vi kunde faa Laud, thi ellers kunde vi ikke blive Amtmænd. Men saa føjede han til noget, som det ærede Medlem fra Assens i Dag ikke har sagt, fordi det ærede Medlem ikke ved det. Det var en saadan Ytring som: „Kongen kan dispensere derfra, men“, sagde Julius Lassen, „det vil vanskeligt gaa nogen af de Herrer, som det gik den Mand, der fik Dispensation i disse Ord: at os elskelige Baron N. N. skal betragtes som havende absolveret fuldstændig juridisk Eksamen med første Karakter. Det maa De ikke gøre Regning paa.“

Nu gør jeg Regning paa, at en Lægmand kan blive en dygtig Amtmand, og at naar vi bliver af med de gejstlige Retter, hvad vi forhaabentlig bliver i Løbet af et Aars Tid eller saa, kan en Lægmand ogsaa blive en meget dygtig Stiftamtmand.

Jeg hilser dette Lovforslag med Glæde. Jeg anerkender den store Nytte, Amtmændene har gjort, selv om mange Mennesker ikke har vidst det; jeg anerkender den store Dygtighed, de udfolder, og den Nytte, de gør ved at passe det Embede, som nu er dem betroet. Men der er ikke noget i Vejen for at gaa over til andre og friere Former. Og saa er der Forholdet til Amsraadet. Der er efter hele den demokratiske Udvikling ingen Tvivl om, at Amsraadene vil fordre, at de faar en Formand, som ikke er sendt dem ned fra Himlen paa den Maade, som de nuværende Amtmænd er sendte. Jeg anbefaler Lovforslaget paa det bedste.

Axel Møller: Det forekommer mig, at det ærede 4de Medlem for Hovedstaden (Alfred Christensen) nærmest tog dette Spørgsmaal humoristisk, og ligeledes forekommer det mig, at de ret mangelfulde og utilstrækkelige Motiver, der ledsager Lovforslaget, ikke har vundet i Styrke ved den Udvikling, det ærede 4de Medlem for Hovedstaden er kommet med.

Det er fuldkommen rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) har gjort opmærksom paa, at Amtmanden har en Dobbeltstilling dels som administrativ Embedsmand og dels som Formand for Amsraadet. Hvorvidt nu

Amsraadene kunde ønske at vælge deres egne Formænd og efter eventuelt at have opnaaet det undertiden skulde foretrække at vælge et gammelt, veltjent Amsraadsmedlem, erfarende i de Spørgsmaal, Amsraadene plejer at beskæftige sig med, maa naturligvis blive deres Sag; og naar dette Spørgsmaal maaske til sin Tid kommer frem, kan vi altid tage Stilling dertil. Jeg skulde for øvrigt mene, ligesom det ærede Medlem fra Assens, at Amsraadene slet ikke er utilfredse med, at de har den juridiske Sagkundskab i deres Midte. Men dette vil jo falde væk i det Øjeblik, vi havde ikke-juridisk uddannede Embedsmænd til Amtmænd; saa vilde Amtmanden være stillet saaledes, at naar Amsraadets Medlemmer udbad sig Oplysning om et eller andet juridisk Spørgsmaal, maatte han spørge sin Hovmester, det vil i dette Tilfælde sige hans Fuldmægtig, som er sagkyndig paa dette Omraade. Og med fuld Ret fremhævede det ærede Medlem fra Assens, at det var dog en tvivlsom Fordel i et Land, hvor vi saa sandt i Forvejen har tilstrækkeligt af Funktionærer og Embedsmænd, om vi da skulde til at have et dobbelt Sæt, idet man begyndte fraoven og tog de vigtigste Embeder der og sagde: der kræver vi ingen Eksamen eller Fagprøve, hvad man for Resten i vidt Omfang gør ved de mere underordnede Stillinger. Hvis man vil tage et saadant mærkeligt Standpunkt, vil Konsekvensen blive den, at saa maa vi have sagkyndige Fuldmægtige ved Siden af den paagældende Embedsmand, og dette vil efter min Mening være meget uheldigt. Det bør være den Mand, der stilles i Spidsen, og som har Ansvar, der ogsaa har den Sagkundskab, hvorpaa hans forhaabentlig sagkyndige Afgørelser hviler.

Som administrativ Embedsmand har Amtmanden efter den nugældende Lovgivning en Mængde Hverv af juridisk Natur. Han fungerer som Overøvrighed og er som saadan Underøvrighedens overordnede, og det ser dog mærkeligt ud, at Politimesteren som Underøvrighed skal være mere sagkyndig paa det juridiske Omraade end hans høje foresatte, Amtmanden. Jeg skal endvidere som Spørgsmaal af juridisk Natur, der er henlagte til Amtmanden, nævne Værgemaalssager og Ægteskabssager, de sidste baade af personlig og formueretlig Karakter. Dette er ogsaa opretholdt ved det nye Lovforslag om Ægteskab, som Regeringen har forelagt. Fremdeles Alimantationssager og Sager om Underholdsbidrag til Hustruer og Børn, Spørgsmaalet om